

Univerzita Karlova v Praze - Evangelická teologická fakulta

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Vliv rodiny a vrstevníků na socializaci dítěte v předškolním a mladším školním věku

Autor práce: Topinková Petra

Vedoucí práce: PhDr. Pavla Cimlerová

Oponent: PhDr. Soňa Třísková

Zvolené téma, práce s podklady, formální a stylistická úroveň práce:

Autorka zvolila pro svou práci téma z oblasti sociální psychologie. Téma je zajímavé, i když ne příliš originální, je spíše zpracováním a popisem známých faktů.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část, v teoretické části autorka čerpá z více odborných zdrojů, včetně cizojazyčných, jejich počet považuji za dostatečný. Úroveň práce s odbornými zdroji je uspokojivá, autorka předkládá a místy i srovnává teorie více autorů.

Po formální a stylistické stránce je práce na velmi dobré úrovni, autorka se dovede velmi pěkně vyjadřovat, formulovat myšlenky, citovat autory. Práce má přehledné, logické členění.

Zpracování tématu, obsah práce:

Pokud jde samotné zpracování tématu práce, vidím zde jisté nedostatky. Práce působí většinou spíše popisným dojmem (popisuje známá fakta), bez hlubší analýzy souvislostí a vyvozování nějakých teoretických závěrů či aplikací.

V první kapitole se zabývá otázkou socializace. Téma je zpracované uspokojivě, nicméně podle mého názoru je zde množství předkládaných dílčích teorií až redundantní a působí na úkor kvality zpracování – kapitola z velké části působí spíše jako výčet různých teorií socializace dítěte především v raném věku (novorozenec, kojeneček, batole), velmi stručně a popisně předložených, bez vzájemného srovnání a zejména bez jakéhokoliv vztahování k tématu práce či analýzy jejich významu pro zvolené téma, kterým je socializace dítěte v předškolním a mladším školním věku. Také podkapitola o sociálním učení je spíše výčtem několika dílčích teorií, stručně popsanych, bez další analýzy.

V kapitole *Rodina a její typy* se autorka věnuje některým podobám rodiny v současné době, zabývá se otázkou matek i otců samoživitelů, podle mého názoru však opět spíše popisně (jaké obvyklé problémy s sebou tato situace přináší) a zůstává na povrchu, chybí hlubší psychologická analýza i aplikace a též postrádám explicitní vztahování k tématu práce (čtenář si musí domyslet).

V této kapitole mám také výhradu k užití a vysvětlení pojmů „dysfunkční“ a „afunkční“ rodina (str. 19, 2. odstavec), které považuji za nesprávné (minimálně jde o prohození termínů a jejich významu).

Za zajímavé považuji výčet různých výchovných přístupů v rodině, což souvisí s tématem práce. Místy se ovšem styly opakují (př. str. 26 a str. 25) a postrádám opět hlubší analýzu možných dopadů jednotlivých stylů na socializaci dítěte.

Kapitoly 3. a 4. se zabývají předškolním a mladším školním věkem s ohledem na socializaci dítěte. Předkládají celkem kvalitní popis daného období a socializačních vlivů rodiny, rodičů, sourozenců i institucí (MŠ, ZŠ), včetně vlivu vrstevníků a volnočasových aktivit. Celkově však opět působí spíše popisným dojmem, výčtem známých faktů, postrádám hlubší ponoření do problematiky, hlubší psychologický rozbor různých popisovaných jevů, jejich souvislostí, z nich vyplývajících dalších odborných otázek i možných aplikací v praxi.

U všech kapitol v teoretické části postrádám také celkové shrnutí a uzavření kapitoly a totéž

chybí i u celé teoretické části.

Praktická část předkládá jednoduchý kvantitativní výzkum. Autorka si stanovuje 4 výzkumné hypotézy, které ověřuje pomocí sestaveného dotazníku. Dotazník je podle mne na pomezí kvantitativní a kvalitativní metody (obsahuje i volné otázky, které nabízí možnost hlubšího kvalitativního rozboru). Osobně bych kvalitativní metodu považovala v tomto případě za přínosnější, s větší vypovídací hodnotou k tématu práce. Takto sice autorka za pomoci „kvantitativního“ dotazníku potvrdila/nepotvrdila své 4 hypotézy, nicméně podle mého názoru nic objeveného nejstila (výsledek se dal víceméně očekávat předem).

Konečné hodnocení:

Celkově považuji bakalářskou práci Petry Topinkové s názvem „*Vliv rodiny a vrstevníků na socializaci dítěte v předškolním a mladším školním věku*“ po formální a stylistické stránce za velmi slibnou, autorka prokazuje, že je schopná pracovat s odbornými zdroji, čerpat z nich a sestavit odborný text, má dobré vyjadřovací a stylistické schopnosti, bohužel však do hodnocení musím promítnout i výše zmíněné obsahové nedostatky, které považuji za zásadní. Z toho důvodu navrhuji k obhajobě **hodnocení D (uspokojivě)**.

Otázka k obhajobě:

V Závěru práce píšete (str. 57, poslední odstavec):

„Praktické vyústění pro sociální pracovníky je skutečnost, která vyšla najevo díky 4. hypotéze. Je potřeba se této problematice chybějícího otce v procesu socializace dítěte věnovat důkladněji. A takové téma by stálo za to celé zpracovat a navrhnout matkám řešení, jak efektivně nahradit mužskou autoritu v případě, že v jejich okolí není nikdo, kdo by ho mohl zastoupit.“

Došla jste vy sama, na základě studia a psaní této práce či svých dosavadních životních zkušeností, k nějakému pohledu na tuto problematiku? Co byste Vy sama považovala za podstatné z hlediska vyvážení socializace dětí z neúplných rodin (s chybějícím mužským elementem)? Co byste těmto matkám doporučila?

PhDr. Soňa Trísková,
oponent práce

V Praze, 11. června 2015